

Lichen sclerosus

Wat is lichen sclerosus?

Lichen sclerosus is een huidziekte. Deze huidziekte komt het meest voor bij vrouwen en begint meestal op een leeftijd tussen 45 en 60 jaar. Soms wordt lichen sclerosus ook gezien bij volwassen mannen. Bij kinderen komt het bijna niet voor. Als kinderen lichen sclerosus krijgen, dan komt het vaker voor bij meisjes dan bij jongens.

Hoe krijgt u lichen sclerosus?

Waarom iemand lichen sclerosus krijgt is niet bekend. Wel is duidelijk hoe het eruit ziet en hoe het behandeld moet worden.

Welke klachten geeft lichen sclerosus en hoe ziet lichen sclerosus eruit?

Bij vrouwen

U kunt lichen sclerosus herkennen aan duidelijk zichtbare witte, soms glanzende plekken. Vrouwen zien deze vooral op de schaamlippen en anus. De huid voelt vast en strak aan. Soms zitten er ook plekken ergens anders op het lichaam. Lichen sclerosus jeukt en geeft soms ook pijnklachten.

Doordat de huid strak wordt, komen er littekens op de huid. Als dit gebeurt in het gebied rond de schaamlippen dan kunt u pijn bij het vrijen krijgen. Ook de ingang van de vagina kan krapper worden. In de huid rond de vagina kunnen gemakkelijk kloofjes komen. Deze kunnen pijn doen en soms vanzelf gaan bloeden.

Bij mannen

U kunt lichen sclerosus herkennen aan duidelijk zichtbare witte, soms glanzende plekken op de penis. Lichen sclerosus jeukt. Als lichen sclerosus niet behandeld wordt, krijgt u littekens op de huid. De huid voelt strak aan. U kunt pijn krijgen als de penis stijf wordt. Soms komen er kloofjes op de penis.

Bij kinderen

Kinderen kunnen jeuk of een branderig gevoel op de lichen sclerosus plekken hebben. Heel soms komt er vocht uit de vagina of hebben ze pijn bij het plassen en poepen. Jongens kunnen een afwijking aan de top (voorhuid) van de penis krijgen. De voorhuid kan krapper worden. Als meisjes wondjes op de vagina hebben, kan dit worden verward met seksueel misbruik. Het is heel belangrijk om goed onderscheid te maken tussen lichen sclerosus en seksueel misbruik. Verwarring kan ernstige gevolgen hebben voor het meisje en haar omgeving.

Is lichen sclerosus besmettelijk?

Lichen sclerosus is niet besmettelijk.

Hoe weet uw arts of u lichen sclerosus heeft?

De arts kan aan de huiduitslag zien dat u lichen sclerosus heeft. Soms wil de arts zeker weten of er geen sprake is van een andere huidaandoening. Dan zal de arts een klein stukje huid afnemen (biopt). Voor het verwijderen wordt de huid plaatselijk verdoofd. Het stukje huid wordt daarna opgestuurd voor onderzoek.

Welke behandelingen van lichen sclerosus zijn er?

Behandeling volwassen vrouwen

Van jeuk heeft men het meest last. Ook pijn en pijn bij het vrijen komt voor. Uw arts zal u hiervoor een sterke corticosteroid-zalf voorschrijven. Als u meer over corticosteroid-zalf wilt weten kunt u de folder "Corticosteroiden voor de huid" lezen. De klachten van pijn en jeuk zullen door het gebruiken van de corticosteroid-zalf snel minder worden. Ook het risico op het krijgen van littekens wordt hierdoor kleiner.

Bij volwassen vrouwen geneest lichen sclerosus niet zomaar vanzelf. U zult de rest van uw leven corticosteroid-zalf moeten blijven gebruiken. U moet net genoeg zalf blijven smeren om bijna geen last meer van de klachten te hebben. In de periodes waarin u geen klachten heeft, kunt u stoppen met het smeren van de zalf. Ernstige problemen, zoals het aan elkaar groeien van de schaamlippen, komen bijna niet voor. Maar als dit toch gebeurt, dan kan dit door een operatie worden opgelost.

Behandeling volwassen mannen

Jeuk- en pijnklachten kunnen minder worden door op de lichen sclerosus plekken corticosteroid-zalf te smeren. Door dit te doen kunt u mogelijk lange tijd geen klachten krijgen. Als u meer over corticosteroid-zalf wilt weten kunt u de folder "Corticosteroiden voor de huid" lezen. Als de voorhuid van de penis toch te krap blijft na het smeren met corticosteroid-zalf, dan kan de arts dit oplossen door de voorhuid weg te halen. Dit heet een besnijdenis.

Behandeling kinderen (met name jonge meisjes)

Bij jonge meisjes komen jeuk en pijn aan de buitenste schaamlippen en het gebied tussen de billen het meest voor. Hiervoor geeft de arts een corticosteroid-zalf.

Behandeling van andere plaatsen op het lichaam

Op andere plekken op het lichaam kan lichen sclerosus niet zo goed behandeld worden. Als de huid op die plekken strak voelt kan het helpen er een vette zalf op te smeren. Uw arts kan dit voorschrijven.

Psychische problemen en seksuele problemen

Het hebben van jeuk, pijn en/of littekens bij de geslachtsdelen kan veel invloed hebben op de kwaliteit van het leven, vooral op seksueel gebied. Vertel dit aan uw arts. Uw arts kan u - als dit nodig is - doorsturen naar een psycholoog of seksuoloog.

Wat kunt u zelf nog doen?

In de beschadigde huid kan weer een nieuwe lichen sclerosus plek ontstaan. U kunt proberen om de huid zo min mogelijk te beschadigen door bijvoorbeeld niet te krabben en te wrijven. Daarnaast wordt aangeraden om een aantal keren per dag een vette zalf op de plekken te smeren. De arts kan deze zalf voorschrijven.

Bij lichen sclerosus op de geslachtsdelen is er een kleine kans dat er huidkanker in de lichen sclerosus plek ontstaat. Daarom is het advies om de plekken elk jaar door uw arts te laten controleren.

Controleer ook zelf uw huid regelmatig met een spiegel. Het is belangrijk uw huid door uw arts te laten controleren als u zelf een bult ontdekt die snel groter wordt.

Is lichen sclerosus te genezen of blijft u er altijd last van houden?

Bij de meeste kinderen gaat lichen sclerosus over als zij wat ouder worden. Bij volwassenen gaat lichen sclerosus meestal niet over.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.
www.huidpatienten-nederland.nl

Opmerkingen over deze folder

Ontbreekt er informatie in deze folder of is iets onduidelijk beschreven, dan horen wij dat graag. U kunt uw opmerkingen doorgeven via voorlichting@zha.nl